

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

16.07.2021

Lēmums Nr. 4-02/67
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts:

Talsu novada dome, adrese: Kareivju iela 7, Talsi, Talsu novads, LV-3201;
e – pasts: pasts@talsi.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilnvarotais nekustamajiem īpašumiem Dārza ielā 8 (kadastra Nr. 8882 008 1207) un Plūdoņa ielā 13 (kadastra Nr. 8882 008 1202), Rojā, Rojas pagastā, Talsu novadā (turpmāk – Lokālpilnvarotais).

Izvērtētā dokumentācija:

Rojas novada¹ domes (turpmāk – Izstrādātāja, arī Dome) 2021. gada 16. jūnija vēstule Nr. 3-2/356 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru” (turpmāk – Vēstule Nr. 3-2/356), iesniegums “Par plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Iesniegums), Domes 2021. gada 20. aprīļa lēmums Nr. 61 “Par zemes gabalu Dārza ielā 8 un Plūdoņa ielā 13, Rojā, lokālpilnvarotāja kā Rojas novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam grozījumu izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Lēmums) ar apstiprināto darba uzdevumu Lokālpilnvarotāja izstrādei (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Kurzemes RVP) 2021. gada 26. maija vēstule Nr. 11.2/1969/KU/2021 “Par nosacījumiem lokālpilnvarotāja izstrādei”, Veselības inspekcijas 2021. gada 11. jūnija Nr. 4.6.1.-10./268/K/ “Nosacījumi teritorijas plānojumam” un Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2021. gada 27. maija vēstule “Par informācijas un nosacījumu sniegšanu un par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Izstrādātāja uzskata, ka stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) plānošanas dokumentam nav nepieciešams. Viedoklis tiek pamatots ar to, ka Lokālpilnvarotāja teritorijas attīstības priekšlikums atbilst ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentam “Rojas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2015. - 2030.gadam” (turpmāk – Stratēģija). Plānošanas dokumenta izstrādes laikā tiks kompleksi izvērtēti un radīti teritorijas ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikumi, līdzsvarojot sabiedrības un pašvaldības intereses. Tiks ievēroti Darba uzdevumā minēto institūciju sniegtie nosacījumi un atzinumi, kā

¹ Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (pieņemts 2020. gada 10. jūnijā) no 2021. gada 1. jūlija Rojas novads ietilpst Talsu novadā.

arī spēkā esošie normatīvie akti. Lokālpārvaldības teritorijā saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" iekļauto informāciju nav Eiropas Savienības aizsargājami biotopi.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2021. gada 17. jūnijā Birojā ir saņemta Izstrādātāja Vēstule Nr. 3-2/356 un Iesniegums, ar kuru Izstrādātāja informē, ka Lokālpārvaldības izstrāde uzsākta saskaņā ar Lēmumu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālpārvaldības tiek izstrādāts atbilstoši Stratēģijai, veicot grozījumus Rojas novada teritorijas plānojumā 2011.–2023. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums).
 - 2.2. Lokālpārvaldības ietver nekustamos īpašumus Dārza ielā 8 (kadastra Nr. 8882 008 1207) un Plūdoņa ielā 13 (kadastra Nr. 8882 008 1202), Rojā, Rojas pagastā, Talsu novadā. Lokālpārvaldības teritorijas platība 6,0899 ha.
 - 2.3. Ar Lokālpārvaldības risinājumu paredzēts mainīt Teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu no *Jauktas sabiedriskās/darījumu apbūves teritorijas (J)* uz *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS)*, tādējādi nodrošinot mājokļu attīstības iespējas. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Lokālpārvaldības teritorijai piekļaujas īpašumi, kuros noteikti sekojoši zonējumi – *jaukta sabiedriskā/darījumu apbūve (J)*, *Lauku teritorijas, pļavas, mazdārziņi (L)* un *ražošanas-tehniskā apbūve (R)*.
 - 2.4. Lokālpārvaldības teritorija neatrodas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā.
 - 2.5. Lokālpārvaldības izstrādes teritorijā nav plānotas darbības, kas noteiktas Likuma 1. un 2. pielikumā.
 - 2.6. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" iekļauto informāciju Lokālpārvaldības teritorija neatrodas un tieši nerobežojas ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Objektā nav reģistrēti Eiropas Savienības aizsargājami biotopi un Latvijā īpaši aizsargājami biotopi.
3. Izstrādājot plānošanas dokumentu, Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti izstrādes uzdevumi un nosacījumi, tostarp izvērtēt esošās inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājuma atbilstību teritorijas perspektīvajai attīstībai nosakot nepieciešamo perspektīvo inženiertīklu un būvju izvietojumu, izstrādāt perspektīvās transporta infrastruktūras risinājumus un priekšlikumus plānojamās teritorijas apkalpes un pieejamības aspektā. Ņemot vērā Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" prasības, Lokālpārvaldības precizējamas Teritorijas plānojumā noteiktās aizsargjoslas un citi izmantošanas aprobežojumi.
4. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (turpmāk - Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā

novērtējuma nepieciešamību ar VVD Kurzemes RVP, Veselības inspekciju un DAP administrāciju. Iesniegumam pievienotas:

- 4.1. VVD Kurzemes RVP 2021. gada 26. maija vēstule Nr. 11.2/1969/KU/2021 “*Par nosacījumiem lokālplānojuma izstrādei*”, kurā izvirzīti nosacījumi Lokālplānojuma izstrādei, tostarp iestrādāt teritorijas inženiertehnisko infrastruktūru risinājumus, tai skaitā izstrādāt galvenos risinājumus teritorijas lietusūdeņu savākšanas un uzkrāšanas vai novadīšanas un meliorācijas sistēmas attīstībai. VVD Kurzemes RVP ieskatā Lokālplānojumam nav nepieciešams Stratēģiskais novērtējums saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta kritērijiem.
 - 4.2. Veselības inspekcijas 2021. gada 11. jūnija Nr. 4.6.1.-10./268/K/ “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Veselības inspekcija konstatējusi, ka Lokālplānojuma risinājumi neparedz Likuma 1. un 2. pielikumā noteikto darbības īstenošanu, kā arī darbības, kas varētu negatīvi ietekmēt iedzīvotāju dzīves kvalitāti un radīt būtiskus riskus cilvēku veselībai. Pamatojoties uz konstatēto, Veselības Inspekcija sniegusi viedokli, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.
 - 4.3. DAP administrācijas 2021. gada 27. maija vēstule “*Par informācijas un nosacījumu sniegšanu un par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”. DAP administrācija uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, jo saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” iekļauto informāciju Lokālplānojuma teritorija nav konstatētas īpaši aizsargājamas dabas vērtības, t.sk. dižkoki.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts, tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumam un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.

- 5.3. Izvērtējot Iesniegumā norādīto un Darba uzdevumu, Birojs secina, ka Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir mainīt Lokālplānojuma teritorijas esošo funkcionālo zonējumu *Jauktas sabiedriskās/darījumu apbūves teritorijas (J)* uz *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS)*, lai nodrošinot mājokļu attīstības iespējas. Tādejādi tiek paredzētas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā (salīdzinājumā ar pašlaik jau atļauto). Nav konstatējams, ka zemes izmantošanas veida maiņa paredzētu tā lietojuma intensitātes pieaugumu attiecībā pret pašlaik atļauto zemes izmantošanas veidu (Likuma 23. divi *prim* panta 3. punkta d. apakšpunkts).
- 5.4. Lokālplānojuma īstenošanai nav plānota negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamo sugu un biotopu atradnēm, teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas un mikroliegumi. Līdz ar to nav konstatējams, ka Lokālplānojums atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, un nav sagaidāma būtiska un negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām vides teritorijām (Likuma 23. divi *prim* panta 3., 4. punkts).
- 5.5. Vērtējot iespējamo ietekmes būtiskumu, t. sk. to, cik lielā mērā Lokālplānojumā ietverti priekšnoteikumi darbību ar būtisku ietekmi realizācijai, cik lielā mērā tas varētu ietekmēt plānošanas dokumentus citos plānošanas līmeņos, tajos iekļaujamās nosacījumus u.c. aspektus, Birojs nekonstatē, ka Lokālplānojuma īstenošana pati par sevi būtu saistīta ar plānotu attīstības ieceri, kas rada būtisku ietekmi uz vidi (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta b. – c., e. apakšpunkts). Proti, saskaņā ar Iesniegumā sniegto informāciju Lokālplānojuma teritorijā netiek plānotas Likuma 1. un 2. pielikumā minētās darbības. Izvērtējis Birojā iesniegto informāciju, kas pamato Lokālplānojuma izstrādi, Birojs nekonstatē, ka attiecīgās darbības Lokālplānojuma teritorijā pašlaik būtu paredzētas, iespējams, ka Likuma 2. pielikuma kritērijiem varētu atbilst teritorijā ierīkojamā infrastruktūra (piemēram, ceļu un ielu kopgarums, ja ~ 6 ha platībā tiek ierīkota savrupmāju apbūve). Tomēr secināms, ka Lokālplānojuma īstenošana būs saistīta ar netiešu ietekmi uz blakus teritorijām un to attīstības iespēju (ņemot vērā blakus teritoriju plānoto (atļauto) izmantošanas veidu), tādēļ Lokālplānojuma īstenošanas ietekme sniedzas pāri Lokālplānojuma teritorijas robežām (Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkta e. apakšpunkts).
- 5.6. Vērtējot iespējamās ar Lokālplānojuma īstenošanu saistītas vides problēmas (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta d. apakšpunkts) un to būtiskumu, Birojs secina, ka, ņemot vērā plānotās funkcionālā zonējuma izmaiņas, Lokālplānojuma realizēšana var būt saistīta ar vides problēmām nākotnē, kas var būt būtiskas, jo dzīvojamai apbūvei paredzētās teritorijas tiek plānotas blakus ražošanas-tehniskās apbūves teritorijām (tās Lokālplānojuma teritoriju ieskaus no divām pusēm). Tas nozīmē, ka līdzās tiks attīstīti savstarpēji konfliktējoši izmantošanas veidi, jo ražošanas teritorijās galvenokārt tiek plānoti un attīstīti objekti ar ietekmi uz vidi, arī Likuma pielikumu objekti, bet savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijās nepieciešams nodrošināt augstu vides kvalitātes līmeni. Lai gan saskaņā ar Teritorijas plānojumu *Jauktas sabiedriskās/darījumu apbūves teritorijā (J)* kā sekundārais izmantošanas veids ir pieļaujama dzīvojamā apbūve, konkrēti - daudzdzīvokļu dzīvojamo māju izvietošana², plānotās izmaiņas pret līdzšinējo situāciju ir būtiskas, jo savrupmāju apbūves teritorija paredzēta kā galvenais un primārais teritorijas attīstības veids, un šajās teritorijās (piemēram, trokšņa aspektā) arī nodrošināmais vides kvalitātes līmenis ir augstāks. Pieņemot šo lēmumu, Birojs bez vērības neatstāj to, ka *Ražošanas-tehniskās apbūves teritorijās (R)* ir pieļaujama ražošanas objektu, darbnīcu, noliktavu,

² Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 6.1. apakšnodaļa.

vairumtirdzniecības iestāžu un transporta uzņēmumu attīstība, kas nerada būtisku piesārņojumu³, un saskaņā ar Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 6.11.2.1. punktu kā primārais izmantošanas veids šādām teritorijām noteikta vieglās rūpniecības uzņēmumu darbība. Vienlaikus Teritorijas plānojums šādās teritorijās pieļauj arī specializētas lopkopības fermas vai arī zvēru ferma ierīkošanu, bet TIAN 6.11.2.2. punkts kā sekundāro izmantošanas veidu noteic tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu un inženiertehniskās apgādes objektu ierīkošanu. Starp *Ražošanas-tehniskās apbūves teritorijām* (R) un Lokālplānojuma teritoriju nav paredzēts saglabāt buferzonu, kas var nozīmēt, ka Lokālplānojuma īstenošana var ietekmēt blakus teritoriju izmantošanas iespējas (radīt priekšnoteikumu tam, ka tās nebūs izmantojamas paredzētajam mērķim).

- 5.7. Tādējādi Birojs konstatē, ka ar minētā plānošanas dokumenta izstrādi tiks radītas vides problēmas attiecībā gan uz paša plānošanas dokumenta teritoriju (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta d. apakšpunkts), gan blakus teritorijām. Teritorijā attīstot dzīvojamo apbūvi, prognozējami vides konflikti, kas būs saistīti ar trokšņa un gaisa, arī smaku, piesārņojumu, ko var radīt blakus esošo ražošanas-tehniskās apbūves teritoriju attīstība. Tādēļ jau plānošanas stadijā, pirmkārt, jāidentificē ietekmes un to būtiskums, otrkārt jāizstrādā risinājumi tās novēršanai un samazināšanai. Biroja ieskatā konkrētās situācijas apstākļi norāda uz to, ka piemērotākais risinājums šāda uzdevuma nodrošināšanai ir Stratēģiskā novērtējuma veikšana, jo tas ļaus ievērtēt arī iespējamu ietekmju kumulatīvo efektu, ietekmes apjomu un identificēt nepieciešamās izmaiņas arī apkārtnē esošo teritoriju plānotajai izmantošanai.
- 5.8. Ņemot vērā minēto, lai arī nav konstatējams, ka Lokālplānojuma izstrāde būtu saistīta ar negatīvu ietekmi saistībā ar kultūras mantojumu, dabas vērtībām u.c. aspektiem, Birojam nav pamata secināt, ka Lokālplānojuma izstrāde nav saistīta ar būtiskiem un kompleksi risināmiem ietekmes aspektiem (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a. un d. apakšpunkts, 2. punkta a., b., d. apakšpunkts, 3. punkta c. apakšpunkts).
6. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju, saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem konstatē, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Izstrādātājas Vēstuli Nr. 3-2/356, Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Lokālplānojuma izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam nekustamajiem īpašumiem Dārza ielā 8 (kadastra Nr. 8882 008 1207) un Plūdoņa ielā 13 (kadastra Nr. 8882 008 1202), Rojā, Rojas pagastā, Talsu novadā.

³ Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 6.11. apakšnodaļa.

Direktora p.i.,
Ietekmes uz vidi novērtējumu daļas vadītāja (paraksts*)

Iveta Jēgere

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts:

- Talsu novada domei, *E.Adresē*;
- Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.